

ALMBY 13:108 / 1

Kulturhistoriskt värde

| BLÅ |

Byggnad med högt kulturhistoriskt värde (särskilt kulturhistoriskt värde enligt PBL). Blå byggnader är mycket goda exempel på sin byggnadstyp och stil. De kan också ha en bakgrundshistoria som ger en särskild plats i Örebro historia. Byggnadstypen kan numera vara sällsynt eller ha ett betydelsefullt läge i staden. Bedömningen kan även gälla samlade miljöer.

Vad innebär det?

Förändringar och underhåll ska göras varsamt. Byggnaden får inte förvanskas. En förvanskande åtgärd är en som genom sin utformning sänker de kulturhistoriska värdena.

Förvanskningförbudet är inte ett förbud att förändra - respekterar och bevarar man värdena kan ändå ofta olika åtgärder utföras. (PBL 8 kap 13-14 §, 8 kap 17 §)

I vissa fall finns områdesbestämmelser eller detaljplaner där skyddsbestämmelser q och varsamhetsbestämmelser k för kulturhistoriskt värdefulla byggnader ingår. Det kan framför allt gälla blå och röda byggnader. Planer kan sökas i kartan på www.orebro.se

Värdebeskrivning

Skogslid har ett högt kulturhistoriskt värde som en av de mer påkostade sommarvillor som byggdes i trakten av Ekenäs/Glashyttan vid förra sekelskiftet. Villan är en välbevarad timmervilla, en av tre som byggdes i Ekeby-Almby. De ombyggnader som gjorts har skett på ett trovärdigt sätt i enlighet med byggnadens karaktär.

Beskrivning

Sommarvillorna i området ligger i norrslutningen med den åtråvärda utsikten över Hjälmararen. De är byggda för umgänge och ofta i den nationalromantiska stil som under förra sekelskiftet var på modet. Flertalet villor har verandor, ibland dubbla, några villor har torn. Verandastaket, grindar och grindstolpar tillverkades med naturens organiska mjukhet som utgångspunkt och ideal. Trädgårdsmöbler av grenar eller gjutna efter grenars form passade in i stilen. På de relativt stora tomterna tog man tillvara den naturliga slutningen i planeringen av trädgården. Stora stenar, tallar, björkar och granar bevarades.

Skogslid ligger högt i slutningen på en naturtomt söder om Gamla Hjälmarvägen med vid sjöutsikt. Villan är knuttimrad i nationalromantisk stil. Timmerstommens utsida är oskrädd, s k rundtimmer och faluröd med vitmålade knutändar och snickeridetaljer. Hörnknutarnas längd varierar och skapar tillsammans en bågform. En av gavlarna byggdes med öppen veranda i bottenvåningen och däröver utkragad övervåning. Verandan är numera inklädd med brädpanel men på ett sätt som tydligt visar att en förändring skett, men med bevarande av ursprungligt räcke. Även ena långsidans utkragande balkong i övervåningen har blivit inbyggd.

Förändringarna har skett i enlighet med husets karaktär och har inte sänkt det kulturhistoriska värdet nämnvärt.

De gröna fönstren har tät spröjsning. Taket hade från början enkupigt lertegel. Ursprunglig dörr är ersatt, den nya är träfärgad.

Inventeringsdatum: 2005
Namn: Villa Skogslid
Byggnadstyp: Bostadshus
Ursprunglig användning: Sommarvilla
Nuvarande användning: Bostad
Byggnadsstil: Nationalromantik
Byggherre: Handlanden E Vidinghoff
Byggnadsår: Ca 1900
Antal våningar: 2
Stomme: Liggtimmer

Historik

Egendomsagenten Lars Andersson vid Våghustorget i Örebro köpte i slutet av 1800-talet mark av lantbrukare och sålde tomter lämpliga för sommarnöjen till societeten i Örebro. Sommarvillorna i Ekenäs vid Gamla Hjälmavägen och längs Tryffelvägen byggdes under några få år omkring 1900. I Nerikes Allehanda fanns den 4 februari 1902 en liten notis om uppförande av fem villor vid Glashyttan. Ansvarig byggmästare var Claes Råhlén med uppdrag att bygga sommarnöjen i den romantiska natursyn som var på modet. Claes Råhlén var en populär byggmästare och hans signum finns i många sommarvillor. På fastigheten finns en av Ekeby-Almby's stockvillor uppförd omkring 1900 för grosshandlaren Emil Vidinghoff i Örebro. Vidinghoff var en av dem som tidigt köpte mark av eigendomsagenten LE Andersson. Byggmästare var Claes Råhlén. Detta är en av Råhléns tre stockvillor i Ekeby-Almby. Villan är privatägd och sedan länge en modern åretruntbostad.

Bilder

